

Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje školní družiny

ŠD při ZŠ Dolní Počernice

Národních hrdinů 70

Praha 9 Dolní Počernice

190 12

tel./ fax 281930136, 281932141

www.zsdolnipocernice.cz

ředitel školy Mgr. Jiří Schwarz

2. Charakteristika ŠD

Školní družina je součástí školy, nachází se v budově 1.stupně.

Materiální podmínky - školní družina má k dispozici tři učebny s herními kouty a jednu místnost pouze pro družinu. Družina je vybavena odpovídajícím nábytkem, pomůckami, interaktivní tabulí. Pro pobyt venku máme

k dispozici tělovýchovný areál školy a na vycházky chodíme se žáky do přílehlého parku.

Ekonomické podmínky - ŠD je poskytována v souladu se zákonem za úplatu, jejíž výše je stanovena pro každý rok rozhodnutím ředitele školy.

Personální podmínky - Pedagogické působení zajišťují čtyři plně kvalifikované vychovatelky. Vychovatelky si odborné zaměření dále prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem.

3. Cíle školní družiny

respektování a rozvíjení osobnosti dítěte

umožnění seberealizace v kolektivních, individuálních a řízených aktivitách

účinné využívání volného času

vztah k přírodě a její ochraně

vytváření pozitivních vztahů mezi žáky, žáky a učiteli, vychovateli

vést k trpělivosti, samostatně tvořit a pracovat

prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí

4. Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytváříme žákům podmínky, aby se učili s chutí
- vedeme žáky k tomu, aby započatou práci dokončili
- podněcujeme žáky, aby spolupracovali v týmu a prezentovali svou práci
- rozvíjíme u žáků schopnost správného sebehodnocení
- učíme žáky klást otázky a hledat na ně odpovědi

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k logickému myšlení a řešení problémů
- učíme je definovat problém
- vedeme žáky k hledání řešení
- podněcujeme žáky k hodnocení výsledků řešení
- vedeme žáky k tomu, aby započatou práci dokončili

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k účinné komunikaci s vrstevníky i dospělými
- učíme žáky ovládat řeč
- učíme žáky vyjadřovat své pocity řečí, gestem, kultivovaně
- vedeme žáky k tomu, aby svá sdělení, myšlenky, otázky a odpovědi vyjadřovali vhodně formulovanými větami

Kompetence sociální a interpersonální

- vedeme žáky ke spolupráci
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali samostatně rozhodnout o svých činnostech
- učíme žáky rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu a umět jim bránit

- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali prosadit, přijmout kompromis, ale také se umět podřídit
- nabádáme žáky k toleranci, k odlišnostem mezi lidmi

Občanské kompetence

- vychováváme žáky v odpovědné a svobodné osobnosti
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva i práva druhých
- učíme žáky organizovat, plánovat, řídit a hodnotit
- vedeme žáky k tomu, aby plnili své povinnosti
- nabádáme žáky k tomu, aby dbali na zdraví své i druhých

Kompetence k trávení volného času

- vedeme žáky k tomu, aby smysluplně trávili svůj volný čas
- usměrňujeme žáky tak, aby dokázali vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic

- nabádáme žáky, aby dokázali říct ne nevhodným nabídkám k využití volného času

5. Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- organizace života v rodině, škole , ve společnosti
- tematické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb v obci
- znalost důležitých telefonních čísel
- činnosti, které v žácích posilují vztah k místním tradicím
- dopravní výchova, did. hry s dopravními značkami

2. Lidé kolem nás

- osvojení zásad vhodného společenského chování
- tolerance

- vzájemná úcta
- komunikace slovní i mimoslovní
- předcházení šikaně
- schopnost naslouchat

3. Lidé a čas

- dodržování správného režimu
- vytváření pravidelných návyků, správné a účelné využití volného času

4. Rozmanitost přírody

- vycházky a pobyt v přírodě
- porovnávání změn ročních období
- využívání encyklopedií
- výtvarné zpracování
- ochrana přírody

5. Člověk a jeho zdraví

- upevňování hygieny, péče o zdraví, poučení o nemocech

- pohybové hry v přírodě
- dodržování pitného režimu

6. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání

Příležitostné akce

- nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností (besídky, divadelní představení, víkendové akce, výlety, slavnosti)

Spontánní činnosti

- každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, v ranní družině a před odchodem domů

Odpočinkové činnosti

- aktivní odpočinek, poslechové činnosti, rekreační činnosti

- kompenzují jednostrannou zátěž během vyučování

Příprava na vyučování

- formou didaktických her
- vypracování dom. úkolů po dohodě s rodiči a učitelkou
- tematické vycházky

Základní principy práce ve školní družině

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

7. Časový plán

Vzdělávání ve školní družině je sestaveno na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1.- 4. třídy ZŠ.

Evaluční plán

Vnitřní evaluace činnosti ŠD je založena na průběžném sebehodnocení práce vychovatele.

Vnější hodnocení provádí vedení školy, zřizovatel a Česká školní inspekce.

8. Požadavky pro volný čas

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

- vychovatelka navozuje a motivuje co nejrůznější činnosti

Požadavek dobrovolnosti

- žáci by měli činnosti vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace

Požadavek zajímavosti a zájmovosti

- činnosti by měly být pro žáky atraktivní, jiné postupy a náměty než ty, které znají ze školy

Požadavek aktivity

- činnosti volit tak, aby v nich mohli být úspěšni všichni žáci, aby se podíleli na přípravě činností, realizaci i hodnocení

Požadavek citlivosti a citovosti

- všechny činnosti by měly žákům přinášet kladné emoce, pochvaly, radost z překonání překážek

Požadavek seberealizace

- dítě objevuje sebe sama prostřednictvím činnosti a vytváří žádoucí sociální kontakty

9. Rizika, která ohrožují kvalitu výchovného působení ve školní družině

- nedostatek časové dotace na jednotlivé činnosti způsobený nevhodným režimem ŠD
- spěch, nervozita
- stereotypnost činnosti
- nevhodné prostory a zařízení

- nedostatečné respektování rozdílů v tělesných a smyslových dispozicích žáků
- nedostatečná motivace
- málo vlivné sociální prostředí
- rezignace vychovatele na výchovné působení

10. Podmínky přijímání

- uvedeny v ŘŠD

11. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

- spolupráce s učitelem a rodiči
- podle stupně a charakteru znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit jim bude věnována průběžná zvláštní pozornost
- pro rozvoj talentovaných jedinců bude školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblastech zájmu

12. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení ŠD

- vhodná struktura režimu žáků ve školní družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí, vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání velikost sedacího a pracovního nábytku
- ochrana žáků před úrazy
- pravidelná kontrola prostor z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, dovednost vychovatele poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky

- vytváření pohody prostředí
- respekt k potřebám jedince
- věková přiměřenost a motivující hodnocení

- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím řádu

Vnitřní řád školní družiny

Řád školní družiny vydaný ředitelem školy vychází z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání

Poslání školní družiny

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, zájmové, sebe obslužné, společensky prospěšné činnosti a také dohledu nad žáky.

Práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců

Žák má právo

Na svobodnou účast v zájmovém vzdělávání.

Na zajištění prostoru pro všestranný rozvoj osobnosti, sociální komunikaci, dostatek odpočinku a volného času, na dodržování psychohygienických podmínek.

Na zabezpečení přístupu i informacím.

Na vyjádření vlastního názoru, ochranu před jakoukoliv formou diskriminace a násilí.

Žák je povinen

Řádně docházet do družiny a při všech činnostech respektovat pokyny vychovatelky.

Dodržovat řád školní družiny, dohodnutá pravidla chování, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, se kterými byl seznámen.

Neopouštět bez dovození prostory školní družiny.

Respektovat práva druhého, vyjadřovat se slušně,
neomezovat práva druhého, předcházet
konfliktům.

Nenosit do družiny předměty, které by mohly
ohrozit bezpečnost ostatních.

Hlásit úraz nebo vznik škody bez odkladu.

Nenosit do družiny cennosti, vyšší obnos peněz,
škola neručí za případnou ztrátu.

Zákonní zástupci

Řádně vyplní zápisový lístek do družiny.

Do kolektivu posílá zdravé dítě, popř. informuje o
změně zdravotní způsobilosti.

Oznámí přehled kroužků a odchody na kroužek.

Uhradí platbu za školní družinu.

Respektuje ustanovení řádu školní družiny a
pokyny vychovatele.

Při vyzvedávání z družiny rodič zazvoní na správný
zvonek, uvede celé jméno dítěte a vyčká příchodu

dítěte za dveřmi, v případě, že potřebuje vstoupit do školy, oznámí svůj vstup vychovatelce.

Provoz a vnitřní režim

Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

O zařazení do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

Školní družina je poskytována v souladu se zákonem za úplatu, jejíž výše je stanovena pro každý školní rok rozhodnutím ředitele školy.

Úhrada je možná bezhotovostní platbou nebo složenkou dle pokynů.

Do družiny mohou být přihlášeni žáci 1.- 4. ročníků, přednostně se přijímají žáci 1.a 2. tříd.

Odhlášení žáka je možné během celého školního roku.

Pokud žák ani jeden den v měsíci družinu nenavštíví, poplatek za tento měsíc bude vrácen zákonnému zástupci na základě písemné žádosti.

Organizace činnosti

Provozní doba školní družiny je od 6.55 do 7.45 a od 11.40 do 17 hod.

Aby nebyly narušovány činnosti oddělení, jsou pro odchody dětí stanoveny tyto doby - po obědě do 14 hod. Potom až mezi 15 -17 hod. Rodiče se řídí rozpisem zvonění, který je umístěn ve skleněné vývěsce. Při náhlých změnách jsou informace nalepeny u zvonků.

Při nevyzvednutí žáka do konce stanovené provozní doby ŠD, vychovatelka nejdříve informuje telefonicky zákonného zástupce žáka nebo kontaktní osobu uvedenou v zápisním lístku, pokud je tento postup bezvýsledný, sdělí situaci řediteli školy, event. bude informovat příslušné orgány. Při opakování pozdních odchodů bude kontaktován pracovník orgánu péče o dítě.

Každý pozdní odchod je zapsán do ŽK a pohlíží se na něj jako na porušení řádu ŠD.

Oddělení se naplňují do počtu 25 -30 žáků.

Činnost probíhá v učebnách školní družiny, na hřišti, v parku a v okolí školy

Rozsah denního provozu stanovuje ředitel školy, rozvrh vedoucí vychovatelka.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností a umožňuje žákům přípravu na vyučování.

V době řádných prázdnin není zajišťován provoz družiny.

Do družiny mohou být dočasně umístěni žáci, kteří do ní nejsou přihlášení, nesmí být ale překročen přípustný počet žáků na oddělení.

Ředitel schvaluje podpisem na úvodní stránce Přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání.

Na hodnocení chování žáka v družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole tj. důtka ředitele školy, podmíněné vyloučení, vyloučení.

Pokud žák soustavně porušuje řád školní družiny a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele školy vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka, který významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních nebo dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných závažných důvodů.

Opatření musí být předem projednáno se zákonným zástupcem.

V případě nevhodného chování zákonného zástupce k vychovatelce, vychovatelka provede zápis do třídní knihy a oznámí událost vedení školy. Nevhodné chování zákonného zástupce může být důvodem k vyloučení žáka ze školní družiny.

Před odchodem domů si žák po sobě uklidí. Žáci šetří hry a hračky, svévolně je nepoškozují, při úmyslném poškození bude na zák. zás.

požadována oprava, popř. zakoupení nové hračky nebo hry

Stravování a pitný režim

Odhlašování obědů si zákonní zástupci zajišťují sami.

Pitný režim je zajištěn ve spolupráci s rodiči.

Žáci si nosí z domova svačinu

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení BOZP jako ve školním řádu.

Žáci jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách.

Před každou činností, vycházkou, sportovní akcí vychovatelka upozorní na případná nebezpečí.

V případě úrazu zajistí vychovatelka první pomoc, u vážného poranění pak lékařské ošetření, oznámí úraz zákonnému zástupci, vyplní záznam o úrazu.

Při odchodu na toaletu nebo při odchodu z družiny, není nad žákem vykonáván pedagogický dozor, žák se musí chovat tak, aby neohrožoval sebe ani ostatní.

Vychovatelky přihlížejí k fyziologickým potřebám žáků a vytvářejí podmínky pro jejich zdravý vývoj a předcházejí vzniku rizikového chování, poskytují jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Žáci mají zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, el. zařízením, otvírat okna a svévolně opouštět prostory určené k činností

Podmínky zacházení s majetkem školní družiny ze strany žáků

Žáci při úmyslném poškození školního majetku uhradí vzniklou škodu.

Dokumentace ve ŠD

Zápisový lístek

Přehled výchovně vzdělávací práce

Družinový notýsek

Docházkový sešit

ŠVP

Roční plán

Řád školní družiny

Mgr. Jiří Schwarz ředitel školy

Martina Zdychová ved. vychovatelka

PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A ČINNOSTÍ

ZÁŘÍ

Jsme jedna rodina školní družina	hraje se seznamovací hry, jak tě vidím já, nakresli svého kamaráda opakujeme hygienické zásady při kašli a rýmě, použití WC, stolování a základní pravidla bezpečnosti ve družině i venku, soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků a péči o zevnějšek při vycházkách bezpečně přecházení, předvádíme jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostr.	3,4	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví
	seznamujeme se s denním režimem časem na povinnosti a zábavu na vycházkách poznáváme okolí, důležité budovy v obci připravujeme výrobky na výstavu BABÍ LÉTO pozorujeme práci na polích, malujeme kreslíme a modelujeme ovoce a zeleninu povídáme si o podzimu	1,2,3,4 1,2,3,6 1,2,4 1,5	Lidé a čas Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody
		1,6	

ŘÍJEN

Příroda kolem nás		Rozmanitost přírody
pozorujeme podzimní přírodu povídáme si o zvířátkách na podzim vyrabíme z přírodních materiálů, zapouštíme barvy, pracujeme s tuší, na vycházkách sbíráme podzimní plody, 1,6 besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo 1,6 pomáhá přírodě, vyrabíme domečky pro stromové skřítky 4,5,6 soutěžíme ve hře padesátkrát o přírodě 1,2,5,6 chodíme každý den ven a při každodenních tělovýchovných chvílkách procvičujeme 6 své tělo povídáme si o rodině a kreslíme její členy 3,4 besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a co oni od nás 3,4 besedujeme na téma, jak jsem trávil víkend malujeme, co jsme zažili v přírodě 6		Místo, kde žijeme

PROSINEC

Vánoce	6	Místo, kde žijeme
děláme vánoční a zimní výzdobu oken a tříd		
účastníme se vánočního vystoupení ve škole		
a vánoční výstavy, kterou pořádá obec	1,3,4,5,6	Lidé kolem nás
vyrábíme Mikuláše, anděla a čerta, dárky a přáníčka pro rodiče	1,3,6	
vnímáme atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách		
o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby	2,3	
posloucháme a zpíváme koledy	1,6	
vyrábíme vánoční ozdoby z různých materiálů	1,2,6	
uspořádáme vánoční besídkou	1,4,6	Rozmanitost přírody
pozorujeme změny v přírodě, hrajeme si na sněhu, připomínáme si, co se nám v přírodě líbilo, kreslíme obrázky s těmito motivy	1,6	Lidé a čas
cvičíme cviky na uvolnění, relaxujeme při hudbě	1,6	Člověk a jeho zdraví
chodíme bobovat	6	

ÚNOR

Masopust		1,3,4	Místo, kde žijeme
vypravíme si o masopustních zvycích		1,3,4	
vyrábíme si masopustní masky		1,2,6	
zdobíme družinu nejlepšími vy maskami		3,4,5	Lidé kolem nás
účastníme se masopustního průvodu		1,6	Člověk a jeho zdraví
hrajeme si ve sněhu, bobujeme		6	
koulujeme se, stavíme různé stavby ze sněhu, při procházkách pozorujeme stopy zvířat			
povídáme si o oblékání v zimě		3,5,6	
vyrábíme z vlny a látky čepice, šály		1,2,4,5	Rozmanitost přírody
opakujeme si zásady bezpečnosti příkré svahy, tenký led atd.		2,3,4	Lidé a čas
vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají příjemné i nepříjemné události			
pořádáme turnaj v PRŠÍ		3,4,5,6	

BŘEZEN

Velikonoce	zdobíme třídy a okna symboly Velikonoc a jara učíme se koledy malujeme a zdobíme kraslice, soutěž o nejkrásnější kraslici připravujeme výrobky na velikonoční výstavu pořádanou obcí na vycházkách pozorujeme změny v přírodě, poznáváme a kreslíme první jarní květiny používáme ubruskovou techniku, zapouštíme jarní barvy do klovatiny, malujeme jarní motivy plánujeme náš odpočinek po příchodu ze školy, jarní únava, aktivní odpočinek povídáme si o možnostech správného využití času, inspirováme se u jiných lidí, pravidelně chodíme ven, soutěžíme hrajeme pohybové hry pořádáme turnaj v KOSTKÁCH	5,6 1,6 1,4,6 1,5 1,3,6 6 1,6 3,6 6	Lidé kolem nás Místo, kde žijeme Rozmanitost přírody Lidé a čas Člověk a jeho zdraví
------------	---	---	--

DUBEN

Dopravní značka to je pro nás hračka	poznáváme a vyrábíme značky, opakujeme si základní dopravní znalosti, při vycházkách určujeme význam značky, soutěžíme ve znalosti dopravních značek při scénkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, v dopravním prostředí, k jiným lidem divadelní představení KŘÍŽOVATKA uspořádáme dopravní soutěž při vycházkách do parku opakujeme pravidla chování v přírodě učíme se poznávat hmyz čteme knihu Ferda Mravenec a kreslíme mravence i jiné brouky uspořádáme ŠNEČÍ ZÁVODY denně chodíme do přírody nebo na hřiště, hrajeme pohybové hry	Místo, kde žijeme
	1,2,5,6	Lidé kolem nás
	1,2,3,4,5,6 1,2,3,4,5,6	Lidé a čas Rozmanitost přírody
	3,5,6 1,2	
	1,6 4,5,6	Člověk a jeho zdraví
	5,6	

KVĚTEN

S knížkami jsme kamarádi	Místo, kde žijeme
připravujeme výstavu oblíbených knížek	
besedujeme o oblíbených knihách předčítáme, diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, kreslíme oblíbené postavy, soutěžíme, jak dobře znáš pohádky a jejich postavy, navštívíme místní knihovnu	1,2,3,4,5,6
besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme svou maminku vyrábíme dárek pro maminku ke Dni matek	1,3,4 3,4,6
uspořádáme turnaj v ČLOVEČE, NEZLOB SE	4,5,6
využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť	
pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení	1,3
při vycházkách pozorujeme život na stromech	1,2,3
poznáváme ptáky podle atlasu, povídáme si kdy a kam odlétají tažní ptáci	1,2,3
kreslíme a malujeme ptáky a jejich hnízda	1,2,6
pozorujeme a kreslíme i vodní ptáky, které můžeme vidět na místním rybníku	1,2,6
nacvičujeme vybíjenou, kopanou, pořádáme	
jednoduché soutěže a hry s míčem a švihadlem	6
denně pobýváme na čerstvé vzduchu	5,6
	Člověk a jeho zdraví

